

รายงาน

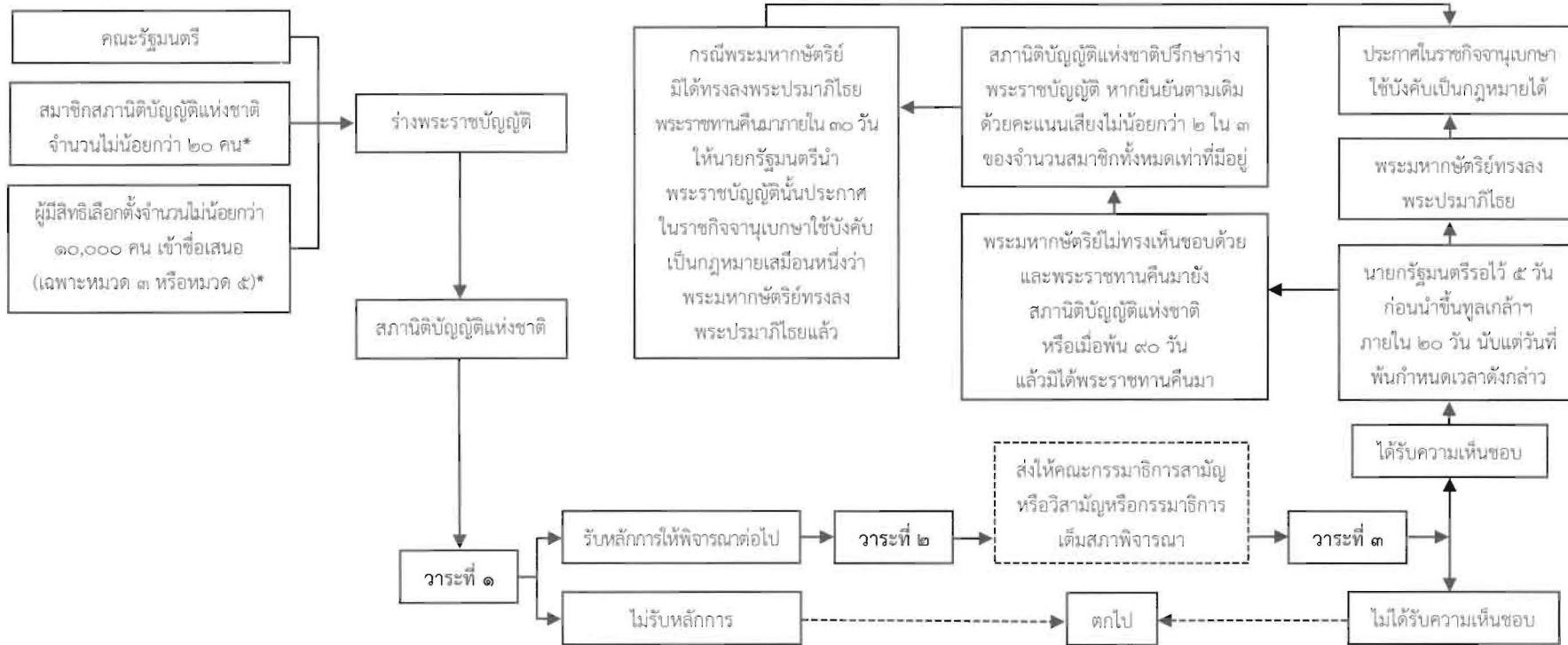
ของ

คณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
(ฉบับที่ ...) พ.ศ.
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

รายงาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการ
ส่งเสริมกิจการวุฒิสภากาชาดไทย
สำนักงานเลขานุการวุฒิสภากาชาดไทย
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

กระบวนการตราพระราชบัญญัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐
(ในระหว่างที่สภานิตบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา สถาบันราษฎร และวุฒิสภา ตามบทเฉพาะกาล)

หมายเหตุ : ๑. “ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐฟังจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น จากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยแพร่ผลการรับฟัง ความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาระบุก่อนการพิจารณาในกระบวนการตรวจสอบหากข้อเสนอ...” (มาตรา ๗๙ วรรคสอง)
 ๒. ก่อนที่นายกรัฐมนตรีจะนำร่างพระราชบัญญัติเข้าสู่ทูลเกล้าฯ เพื่อพระมหาภัตตร์ทรงลงพระปรมาภิไธย บุคคลดังต่อไปนี้สามารถเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญตรวจสอบว่าร่างพระราชบัญญัติที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ความเห็นชอบมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือทราบข้อความใดไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ

- (๑) สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติจำนวนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๑๐ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ เสนอความเห็นต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อส่งความเห็นนั้นไปยังศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อวินิจฉัยและแจ้งให้นายกรัฐมนตรีทราบโดยไม่ชักช้า
- (๒) นายกรัฐมนตรี และแจ้งให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติทราบโดยไม่ชักช้า

* ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินจะเสนอให้ต่อเมืองค้ารับรองของนายกรัฐมนตรี

* ร่างพระราชบัญญัติฯ ได้เวลาด้วยการเงินจะสนับสนุนให้ต่อเนื่องค้าเรือของนายกรัฐมนตรี

* ร่างพระราชบัญญัติให้ไว้ด้วยการบันจัดที่ดินเป็นค่าธรรมเนียมการรัฐมนตรี

Digitized by srujanika@gmail.com

จัดทำโดย : กลุ่มงานพัฒนาคุณภาพ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขานุการวุฒิสภาก

รายงาน
ของ
คณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ...) พ.ศ.
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกรรมาธิการ ๒
สำนักงานเลขานุการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขานุการ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

(สำเนา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเรื่องพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

วิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่...) พ.ศ.

ที่ สว(สนช)(กมธ ๒) ๐๐๑๐/(ร.๔๕) วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง รายงานการพิจารณาเรื่องพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

(ฉบับที่...) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิตบัญญัติแห่งชาติ

ตามที่ที่ประชุมสภานิตบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗๕/๒๕๖๑ วันพุธที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ...) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ...) พ.ศ. (นายมหรณพ เดชวิทักษ์ สมาชิกสภานิตบัญญัติแห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ไว้พิจารณา และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. นางกัญจนารัตน์ สีวิโรจน์
๒. นายจิตรพรต พัฒนสิน
๓. พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร
๔. พลตำรวจโท บุญเรือง ผลพาณิชย์
๕. พลตำรวจเอก พงศพัศ พงษ์เจริญ
๖. ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ ยุทธภัณฑ์บริการ
๗. พลเรือเอก พลวัฒน์ สีรอดม
๘. ศาสตราจารย์พิเศษไพรожน์ วายุภาค
๙. ศาสตราจารย์พิเศษกัทรศักดิ์ วรรณแสง
๑๐. นายมนตรี ศรีเอี่ยมสะอาด
๑๑. นายมหรณพ เดชวิทักษ์
๑๒. นายยุทธนา ทัพเจริญ
๑๓. ศาสตราจารย์พิเศษเรวัต ฉั่มเฉลิม
๑๔. นายวิเชียร ชูป้าแสง
๑๕. พลตำรวจโท ศานนิตย์ มหถาวร

๑๖. นายสมชาย ...

๑๖. นายสมชาย แสงวงศ์
๑๗. นายสัก กอแสงเรือง
๑๘. นายสุชาติ ตระกูลเกษตรสุข
๑๙. พลเอก สุชาติ หนองบัว
๒๐. นายสุรศิทธิ์ แสงวีโรจนพันธุ์
๒๑. นายสุรินทร์ ชลพัฒนา

ບັດນີ້ ຄະນະກຽມາຮົກການວິສາມັງໄດ້ພິຈາລະນາຮ່າງພຣະຣາຊບັນຍຸຕິດັກລ່າວເສົ້າແລ້ວ
ຈຶ່ງການຮັບຮັດເຫັນມາເພື່ອໄດ້ໂປຣດນຳເສັນອົບທີ່ປະໜົມສການນິຕິບັນຍຸຕິແໜ່ງໝາດພິຈາລະນາຕ່ອງໄປ

(ลงชื่อ) นพวรรณ เดชวิทักษ์

(นายมหรุณพ เดชวิทักษ์)

ประธานคณบดีการวิสามัญ

พิจารณาเรื่องพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย

วิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำเนาถูกต้อง

1

(นายสนาพร นพรัตน์)

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการมาธิการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

สำนักกรรมการ ๒

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
โทรศัพท์ ๐ ๒๔๓๑ ๙๗๖-๗
โทรสาร ๐ ๒๔๓๑ ๕๗๘

สถาพร พิมพ์
ธีรยุทธ์/ภาณุพงศ์/จำเป็น ท่าน ๑
คงจะทำงานตรวจสอบรายงาน ท่าน ๒

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ตามที่ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗๕/๒๕๖๑ วันพุธที่สุดที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายมหรรณพ เดชวิทักษ์ สมาชิกสภานิติบัญญัติ แห่งชาติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ไว้พิจารณา และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา กำหนดการประชุมต่อไปใน ๗ วัน โดยมีกำหนดเวลาปฏิบัติงานภายใน ๓๐ วัน นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติตั้งกล่าวเสร็จแล้ว ปรากฏผล ดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติเลือกตำแหน่งต่าง ๆ จากราบุรณะ ดังนี้

๑.๑ นายมหรรณพ เดชวิทักษ์	เป็นประธานคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๒ ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรร矜แสง	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่หนึ่ง
๑.๓ นายสมชาย แสรวงการ	เป็นรองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สอง
๑.๔ นายสุรศิทธิ์ แสงวีโรจนพัฒนา	เป็นเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๕ พลตำรวจโท ศานิตย์ มหาสาร	เป็นโฆษกคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๖ นายมนตรี ศรีเอี่ยมสะอาด	เป็นประธานที่ปรึกษา
คณะกรรมการวิสามัญ
๑.๗ พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๘ ร้อยตำรวจตรี พงษ์นิวัฒน์ ยุทธกันต์บริการ	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๙ ศาสตราจารย์พิเศษไพรเจน์ วายุภาพ	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๑๐ ศาสตราจารย์พิเศษเรวัต ฉั่นเฉลิม	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
๑.๑๑ พลเรือเอก พลวัฒน์ สิโตรดม	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ

๑.๑๒ พลตำรวจโท บุญเรือง พลพันิชย์

เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการธิการวิสามัญ

๑.๑๓ นายสัก กอแสงเรือง

เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการธิการวิสามัญ

๔. ที่ประชุมคณะกรรมการธิการวิสามัญได้มีมติแต่งตั้ง นายสถาพร นพรัตน์ สำนักกรรมการ ๒ ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุกรรมคณะกรรมการธิการวิสามัญ ตามข้อบังคับการประชุม -spannitibunyutti phengchatit P.K. ๒๕๖๐ ข้อ ๙๖ วรรคสาม

๓. ผู้ซึ่งคณะกรรมการธิการวิสามัญได้มอบหมายให้มาเข้าแจงแสดงความคิดเห็น ดังนี้
สำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

- นางสาวพจนा โสภาคเจริญวงศ์

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

หน่วยงานของศาล

สำนักงานศาลยุติธรรม

(๑) นางสาวอรุณี อินทร์จัย

นิติกรชำนาญการ

(๒) นางพิมลพรรณ มีบุญเสมอ

นิติกรชำนาญการ

(๓) นายวิสุทธิ์ ฉันทดแทนสุวรรณ

นิติกรปฏิบัติการ

๕. ร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่มีกรรมการวิสามัญลงความเห็น

๕. ร่างพระราชบัญญัตินี้มีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอคำแนะนำต่อไป จำนวน ๑ คน

คือ พลเอก ดนัย มีชูเวท

๖. ผลการพิจารณา

๖.๑ ผลการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๖.๑.๑ สรุปผลการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ในขั้นการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี

โดยที่มาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
ได้บัญญัติว่า “ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟัง
ความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการ
ตรากฎหมายทุกขั้นตอน เมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

ทุกรอบระยะเวลาที่กำหนด โดยรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย เพื่อพัฒนากฎหมาย ทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป"

สำนักงานศาลยุติธรรม ได้ดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

(๑) สำนักงานศาลยุติธรรมโดยสำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม ได้ดำเนินการจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กระทรวงยุติธรรม กระทรวงมหาดไทย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และสภากาชาดไทย จำนวน ๑ ครั้ง เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ณ ห้องประชุมสำนักงานศาลยุติธรรม (ห้องประชุมใหญ่) อาคารศาลอาญา

(๒) การรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานภาครัฐและบุคลากรในหน่วยงาน กระบวนการยุติธรรม ได้แก่ ผู้พิพากษา พนักงานอัยการ ข้าราชการศาลยุติธรรม ตำรวจ พนักงานสอบสวน และประชาชนทั่วไป ผ่านเว็บไซต์ของสำนักงานศาลยุติธรรม หัวข้อรับฟังความเห็นทางกฎหมาย เรื่องร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. จำนวน ๒ ครั้ง ระหว่างวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๐ รวมเป็นเวลา ๑๖ วัน

- ครั้งที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๐ รวมเป็นเวลา ๑๖ วัน

- ครั้งที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๑ รวมเป็นเวลา ๑๒ วัน

ตลอดจนเปิดเผยแพร่ผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบ ที่อาจเกิดขึ้นต่อประชาชนผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักงานศาลยุติธรรมแล้ว รวมทั้งจัดทำเอกสารหลักเกณฑ์ ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ พร้อมทั้งจัดทำแผนการจัดทำกฎหมายลำดับรอง ครอบสาระสำคัญ ครอบระยะเวลา การวิเคราะห์ผลกระทบ และสาระสำคัญมาพร้อมร่างพระราชบัญญัติ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติใช้ประกอบการพิจารณา

๖.๑.๒ สรุปผลการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ในขั้นการจัดทำและเสนอร่างพระราชบัญญัติของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่เสนอโดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้ดำเนินการตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยสำนักงานศาลยุติธรรมได้ดำเนินการเปิดรับฟัง ความคิดเห็นโดยวิธีจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กระทรวงยุติธรรม กระทรวงมหาดไทย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และสภากาชาดไทย ตลอดจนเปิดเผยแพร่ผลการรับฟังความคิดเห็น และ การวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อประชาชนผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักงานศาลยุติธรรมแล้ว รวมทั้ง

จัดทำเอกสารหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ พร้อมทั้งจัดทำแผนการจัดทำกฎหมายลำดับรอง ครอบสาระสำคัญ ครอบระยะเวลา การวิเคราะห์ผลกระทบ และสาระสำคัญ มาพร้อมร่างพระราชบัญญัติเพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติใช้ประกอบการพิจารณา

๖.๑.๓ สรุปผลการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย ในขั้นการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะกรรมการวิสามัญได้นำผลการดำเนินการตามข้อ ๖.๑.๑ และ ข้อ ๖.๑.๒ มาใช้ประกอบในขั้นตอนของการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่เสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติครบถ้วนแล้ว

๖.๒ ผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ไม่มีการแก้ไข

คำประภาก

มีการแก้ไข

มาตรา ๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒

มีการแก้ไข

มาตรา ๓ แก้ไขวรรคหนึ่ง

ไม่มีการแก้ไข

ของมาตรา ๑๑๐

มาตรา ๔ เพิ่มวรรคสาม ของมาตรา ๑๑๗

คณะกรรมการวิสามัญเพิ่มชั้นใหม่

มาตรา ๕ เพิ่มมาตรา ๑๖๑/๑

คณะกรรมการวิสามัญเพิ่มชั้นใหม่

เพลออก ตนัย มีชูเวท

ขอประยุตติเพิ่มเติมความ

เป็นมาตรา ๑๖๑/๑

ของมาตรา ๕ ดังนี้

“มาตรา ๑๖๑/๑ ในกรณีที่รายภูรเป็นโจทก์หากความประภูต่อศาลว่า โจทก์ใช้สิทธิฟ้องคดีโดยไม่สุจริตหรือโดยบิดเบือนข้อเท็จจริง หรือฟ้องในประเด็นแห่งคดีโดยอาศัยเหตุ อุย่างเดียวกันนั้นต่อศาลเดียวกันหรือต่อศาลอื่นด้วยแล้ว เพื่อกลั่นแกล้งหรือเอาเปรียบจำเลยหรือ โดยมุ่งหวังผลอย่างอื่นยิ่งกว่าประโยชน์ที่พึงได้โดยชอบ หรือในกรณีที่โจทก์ไม่มาปรากฏตัวต่อศาล

ศาลจะมีคำสั่งไม่ประทับฟ้องนั้นก็ได้และห้ามโจทก์ยื่นฟ้องคดีนั้นอีก คำสั่งเช่นว่านี้ไม่ตัดอำนาจพนักงานอัยการที่จะยื่นฟ้องคดีนั้นใหม่”

คณะกรรมการอิทธิพล ได้ชี้แจงแล้ว

ผู้ประยุตติพอดี

๗. ข้อสังเกตของคณะกรรมการอิทธิพลวิสามัญ

คณะกรรมการอิทธิพลวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เห็นควรตั้งข้อสังเกตเพื่อเสนอต่อที่ประชุมสภานิตบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ดังนี้

๗.๑ ขอแก้ไขเหตุผล เป็นดังนี้

“เหตุผล

โดยที่บทบัญญัติเกี่ยวกับการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญากำหนดให้การปล่อยชั่วคราวในคดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินห้าปีขึ้นไปต้องมีประกัน อาจจะเป็นภาระแก่ผู้ต้องหาหรือจำเลยให้ต้องเสียเงินที่ใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล หรือห้องเรียน ทั้งที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีพอดีกรรมจะหลบหนี หรือไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน หรือไปก่อเหตุอันตรายประการอื่น สมควรขยายอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเป็นสิบปีขึ้นไปเพื่อให้โอกาสผู้ต้องหาหรือจำเลยได้รับการปล่อยชั่วคราวมากขึ้น อันจะเป็นการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนซึ่งสอดคล้องกับมาตรา ๒๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่บัญญัติว่า ในคดีอาญา ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด และการควบคุมหรือคุมขังผู้ต้องหาหรือจำเลยให้กระทำได้เพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อป้องกันไม่ให้มีการหลบหนี โดยคำขอประกันผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาต้องได้รับการพิจารณา และจะเรียกหลักประกันจนเกินครัวแก่กรณีได้ ทั้งยังให้เจ้าพนักงานศาล มีอำนาจจับผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หลบหนีระหว่างที่ได้รับการปล่อยชั่วคราวได้ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นด้วย นอกจากนี้ หากปรากฏว่ามีการฟ้องคดีโดยไม่สุจริตหรือโดยบิดเบือนข้อเท็จจริงเพื่อกลั่นแกล้งหรือเอาเปรียบจำเลยในหลายกรณี หรือฟ้องคดีโดยมุ่งหวังผลอย่างอื่นยิ่งกว่าประโยชน์ที่พึงได้ตามปกติธรรมดा อันเป็นการสร้างความเดือดร้อนแก่ผู้ที่ถูกฟ้องร้องและบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องให้ศาลมีอำนาจยกฟ้อง ดังนั้น เพื่อให้ระบบการปล่อยชั่วคราวและการพิจารณาพิพากษาคดีอาญา มีความเหมาะสมกับสภาพสังคมในปัจจุบันและสามารถคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้”

๗.๒ ร่างมาตรา ๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๐ วรรคหนึ่ง ได้มีการปรับเพดานโทษที่ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวต้องมีประกัน จากอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินห้าปีขึ้นไป เป็นอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสิบปีขึ้นไป ดังนั้น สำนักงานศาลยุติธรรม สมควรแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการเรียกประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๔ ให้สอดคล้องกับมาตราดังกล่าว รวมทั้งกำหนดให้ศาลพิจารณา

มีคำสั่งให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์อื่นใดที่สามารถใช้ตรวจสอบหรือจำกัดการเดินทางของผู้ถูกปล่อยชั่วคราวในคดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสิบปีขึ้นไป

๗.๓ เนื่องจากร่างมาตรา ๕ ซึ่งเพิ่มมาตรา ๑๖๑/๑ มีหลักการสำคัญในการป้องกันจำเลย ไม่ให้ถูกกลั่นแกล้งจากการใช้สิทธิฟ้องคดีโดยไม่สุจริตของโจทก์ ดังนั้น บทบัญญัติที่ห้ามมิให้โจทก์ยื่นฟ้อง ในเรื่องเดียวกันนั้นอีก จึงมีวัตถุประสงค์เป็นการห้ามเฉพาะโจทก์ที่ฟ้องคดีโดยไม่สุจริต แต่ไม่กระทบสิทธิของผู้เสียหายอื่น ในกรณีที่มีผู้เสียหายหลายคนและไม่ตัดอำนาจพนักงานอัยการที่จะยื่นฟ้องคดีนั้นใหม่

นอกจากนี้ บทบัญญัติตั้งกล่าวข้างต้น มิได้กระทบหลักการทั่วไปตามมาตรา ๓๙ (๔) ในเรื่องสิทธินำคดีอาญาภาพฟ้องระงับในกรณีที่มีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดซึ่งได้ฟ้อง เนื่องจาก บทบัญญัติที่ห้ามมิให้โจทก์ยื่นฟ้องในเรื่องเดียวกันนั้นอีกตามร่างมาตรา ๑๖๑/๑ เป็นบทบัญญัติเฉพาะที่บังคับใช้แก่กรณีที่โจทก์ฟ้องคดีโดยไม่สุจริตและกรณีอื่นเท่านั้น

๗.๔ สำนักงานศาลยุติธรรมสมควรดำเนินการจัดทำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้ฐานข้อมูลเรื่องการฟ้องคดีที่ยื่นฟ้องไว้ต่างศาลกัน มีการรวบรวมและเชื่อมโยงระหว่างศาลเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีโดยเร็ว

๗.๕ เนื่องจากในปัจจุบันประเทศไทยมีผู้ต้องขังมากเป็นอันดับหนึ่งของอาเซียน อันดับสามของเอเชีย และเป็นอันดับหกของโลก ประกอบกับการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย เจ้าพนักงานหรือศาลแม้จะต้องให้มีประกันและหลักประกันด้วยเป็นส่วนใหญ่ กรณีที่ให้มีประกัน และหลักประกันก็จำกัดอยู่เฉพาะบุคคลผู้ขอประกันจะต้องเป็นผู้มีตำแหน่งหน้าที่การทำงาน หรือมีรายได้แน่นอน และต้องเป็นผู้มีความสัมพันธ์กับผู้ต้องหาหรือจำเลย เช่น เป็นบุพการี ผู้สืบสันดาน สามี ภริยา ญาติพี่น้อง ผู้บังคับบัญชา นายจ้าง บุคคลที่เกี่ยวพันโดยการสมรส หรือบุคคลที่ศาลเห็นว่ามีความสัมพันธ์ใกล้ชิดเสมือนเป็นญาติพี่น้อง หรือมีความสัมพันธ์ในทางอื่นที่ศาลเห็นสมควรให้ประกันเท่านั้น ซึ่งถือว่า เป็นข้อจำกัดในการปล่อยชั่วคราวตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้อง กับเหตุผลในการขอแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในครั้งนี้ เห็นควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาให้การปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยโดยวิธีการที่ไม่ต้องมีหลักประกัน ให้มากขึ้น เพื่อให้โอกาสผู้ต้องหาหรือจำเลยไปแสวงหาพยานหลักฐานมาต่อสู้ดี อันเป็นการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน และลดความแออัดสถานที่คุกขังผู้ต้องหาหรือจำเลย ซึ่งอาจใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน หรือให้ผู้นำชุมชน ผู้อำนวยการสถานศึกษา ผู้นำทางศาสนาสามารถประกันผู้ต้องหาหรือจำเลยโดยไม่ต้องมีหลักประกัน จะสามารถทำให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ยากจนสามารถได้รับการปล่อยชั่วคราว ลดคำครหาที่ว่าคุกมีไว้ขังคนจนได้เป็นอย่างดี

(๗)

๔. คณะกรรมการวิสามัญได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้งข้อสังเกต
มาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

นายสุรศิทธิ์ แสงวีโรจนพัฒน์
(นายสุรศิทธิ์ แสงวีโรจนพัฒน์)

เลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ...) พ.ศ.
สภานิตบัญญัติแห่งชาติ

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเพื่อขยายอัตราโทษจำคุกในคดีที่จะต้องเรียกประกันและหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๐ วรรคหนึ่ง)

เหตุผล

โดยที่บทบัญญัติเกี่ยวกับการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญากำหนดให้การปล่อยชั่วคราวในคดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินห้าปีขึ้นไปต้องมีประกัน อาจจะเป็นภาระแก่ผู้ต้องหาหรือจำเลยให้ต้องแสวงหาหลักประกันไว้ต่อเจ้านักงานหรือศาลเพื่อมีให้กฎหมายชั่ง ทั้งที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีพฤติกรรมจะหลบหนี หรือไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน หรือไปก่อเหตุอันตรายประการอื่น สมควรขยายอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเป็นสิบปีขึ้นไปเพื่อให้โอกาสผู้ต้องหาหรือจำเลยได้รับการปล่อยชั่วคราวมากขึ้น อันจะเป็นการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับมาตรา ๒๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่บัญญัติว่า ในคดีอาญา ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด และการควบคุมหรือคุมขังผู้ต้องหาหรือจำเลยให้กระทำได้เพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้มีการหลบหนี โดยคำขอประกันผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาต้องได้รับการพิจารณา และจะเรียกหลักประกันจนเกินคราวแก่กรณีมีได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

**บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..)**

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ดังต่อไปนี้

- (๑) แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การพิจารณาคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราว และหลักเกณฑ์ การพิจารณาไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐๘ และมาตรา ๑๐๙/๑)
- (๒) แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์ในการเรียกประกันและหลักประกันในการปล่อยชั่วคราว ผู้ต้องหาหรือจำเลย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๐)
- (๓) กำหนดให้ศาลมีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานศาลทำหน้าที่แจ้งพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจจับผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หลบหนีการปล่อยชั่วคราวของศาลหรือจับด้วยตนเองในกรณีจำเป็น (เพิ่มมาตรา ๑๑๗ วรรคสาม)
- (๔) กำหนดความผิดฐานหลบหนีในระหว่างได้รับการปล่อยชั่วคราวและบทลงโทษ (เพิ่มมาตรา ๑๑๗/๑)
- (๕) กำหนดให้การใช้สิทธิฟ้องคดีอาญาต้องกระทำโดยสุจริต (เพิ่มมาตรา ๑๖๑/๑)

เหตุผล

โดยที่บัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยในปัจจุบัน ให้ความสำคัญกับหลักประกันและความน่าเชื่อถือของผู้ร้องขอประกัน ทั้งการกำหนดให้ผู้ที่ถูกปล่อยชั่วคราวในคดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินห้าปีขึ้นไปต้องมีประกัน ทำให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ไม่สามารถจัดหาหลักประกันมาวางต่อเจ้าพนักงานหรือศาลไม่ได้รับโอกาสในการปล่อยชั่วคราว ทั้งการปล่อยชั่วคราวโดยปราศจากการกำกับดูแลที่มีประสิทธิภาพส่งผลให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวหลบหนี และเกิดความเสียหายต่อกระบวนการยุติธรรม นอกจากนี้ ปรากฏว่ามีการใช้สิทธิฟ้องร้องดำเนินคดีอาญาโดยไม่สุจริตหรือบิดเบือนข้อเท็จจริงเพื่อกลั่นแกล้งหรือเอาเปรียบจำเลยในหลายกรณี หรือฟ้องคดีโดยมุ่งหวังผลอย่างอื่นยิ่งกว่าประโยชน์ที่พึงได้ตามปกติธรรมด้วย เช่น การยื่นฟ้องต่อศาลในพื้นที่ห่างไกล เพื่อให้จำเลยได้รับความลำบากในการเดินทางไปต่อสู้คดีหรือการฟ้องจำเลยในข้อหาที่หนักกว่าความเป็นจริงเพื่อให้จำเลยต้องยอมกระทำหรือไม่กระทำการอันเป็นกรรมด้วยเฉพาะการฟ้องเพื่อคุกคามการใช้สิทธิเสริมภาพขั้นพื้นฐานของจำเลยในการป้องกันตนเองหรือปักป้องประโยชน์สาธารณะหรือการฟ้องโดยผู้เสียหายไม่ยอมมาปรากฏตัวอันเป็นการสร้างความเดือดร้อนแก่ผู้ที่ถูกฟ้องร้องและบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น เพื่อให้ระบบการปล่อยชั่วคราวและการพิจารณาพิพากษาคดีอาญา มีความเหมาะสมสมกับสภาพสังคมในปัจจุบันและสามารถคุ้มครองสิทธิเสริมภาพของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง

พระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
พระราชบัญญัตินี้เป็นทบทวนแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
มาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้
เพื่อให้การเรียกประกันและหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยมีความเหมาะสม
กับสภาพสังคมในปัจจุบัน และไม่ก่อให้เกิดการแก่ผู้ต้องหาหรือจำเลยให้ต้องเสียหายนะ^{ประยันต์}
หรือหลักประกันไว้ต่อเจ้าพนักงานหรือศาลจนเกินสมควร ควบคู่ไปกับการคุ้มครองความปลอดภัย
แก่สาธารณะไม่ให้ได้รับอันตรายจากผู้ถูกปล่อยชั่วคราวที่หลบหนี รวมทั้งป้องกันมิให้มีการฟ้อง
คดีอาญาโดยไม่สุจริตอันเป็นการล่วงละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น ซึ่งการตราพระราชบัญญัติ
นี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อหันกำหนดժาหนัขแห่งตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๑๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๗) พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑๐ ในคดีมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสิบปีขึ้นไป ผู้ที่ถูกปล่อยชั่วคราวต้องมีประกัน และจะมีหลักประกันด้วยหรือไม่ก็ได้”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๑๑๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๗) พ.ศ. ๒๕๔๗

“ผู้ต้องหาหรือจำเลยตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองเป็นบุคคลที่ศาลสั่งปล่อยชั่วคราวศาลอาจมีคำสั่งตั้งเจ้าพนักงานศาลดำเนินการแจ้งให้พนักงานฝ่ายป้องกันหรือตำรวจจับผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้น หรือถ้ามีเหตุจำเป็นที่ไม่สามารถขอความช่วยเหลือจากเจ้าพนักงานได้ทันท่วงที ก็ให้มีอำนาจจับผู้ต้องหาหรือจำเลยได้ และเมื่อจับได้แล้ว ให้นำผู้ถูกจับไปยังศาลโดยเร็ว”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๖๑/๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“มาตรา ๑๖๑/๑ ในคดีราษฎรเป็นโจทก์ หากความประกายต่อศาลเองหรือมีพยานหลักฐานที่ศาลเรียกมาว่าโจทก์ฟ้องคดีโดยไม่สุจริตหรือโดยบิดเบือนข้อเท็จจริง เพื่อกลั่นแกล้งหรือเอาเปรียบจำเลยหรือโดยมุ่งหวังผลอย่างอื่นยิ่งกว่าประโยชน์ที่ฟ้องได้โดยชอบ ให้ศาลยกฟ้อง และห้ามมิให้โจทก์ยื่นฟ้องในเรื่องเดียวกันนั้นอีก

การฟ้องคดีโดยไม่สุจริตตามวรรคหนึ่งให้หมายความรวมถึงการที่โจทก์จงใจฝ่าฝืนคำสั่นหรือคำพิพากษาของศาลในคดีอาญาอื่นซึ่งถึงที่สุดแล้วโดยปราศจากเหตุผลอันสมควรด้วย”

ร่างพระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการปล่อยชั่วคราว

และการใช้สิทธิฟ้องร้องดำเนินคดีหรือการดำเนินกระบวนการพิจารณาในคดีอาญา)

นายมหรรณพ เดชวิทักษ์ สมาชิกสภานิตบัญญัติแห่งชาติ

เป็นผู้เสนอ

สำนักงานเขตการปกครอง
 ปูบีชาน้ำที่
 สำนักงานเขตการปกครองปูบีชาน้ำที่ฯ
 เลขที่ ๖๑๘๓
 วันที่ ๒๒ มิ.ย. ๒๕๖๐
 เวลา ๑๔.๑๖ น.

สำนักนิติบัญญัติแห่งชาติ
 ถนนอู่ทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

วันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๐

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
 (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการปล่อยชั่วคราว และการใช้สิทธิฟ้องร้องดำเนินคดีหรือ
 การดำเนินกระบวนการพิจารณาในคดีอาญา)

กราบเรียน ประธานสำนักนิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..)
 พ.ศ. ... พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล
 ๒. บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ

ด้วยข้าพเจ้าและคณะสมาชิกสำนักนิติบัญญัติแห่งชาติผู้มีรายชื่อท้ายนี้ ขอเสนอ
 ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
 (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการปล่อยชั่วคราว และการใช้สิทธิฟ้องร้องดำเนินคดีหรือการดำเนิน
 กระบวนการพิจารณาในคดีอาญา) พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบและบันทึกวิเคราะห์
 สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อให้สำนักนิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
 พุทธศักราช ๒๕๖๐ ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วยที่แนบมาพร้อมนี้

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
 รับที่ ๕๔๗/๖๐ วันที่ ๙ มิ.ย. ๖๐
 เวลา ๑๔.๒๔ น.
 สำนักการป่าไม้

ขอแสดงความยินดีอย่างยิ่ง

(ลงชื่อ)

ผู้เสนอ
(นายชัยพร ใจกลาง)

สมาชิกสำนักนิติบัญญัติแห่งชาติ หมายเลข ๒๐๗ ✓

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ
 รับที่ ๑๕๕/๖๐
 วันที่ ๙ มิ.ย. ๖๐
 เวลา ๑๔.๒๔ น.

ผู้ร่วมเสนอ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๑.
(นายชัยพร ใจกลาง)
หมายเลขสมาชิก ๑๕๐ ✓

๒.
(นายชัยพร ใจกลาง)
หมายเลขสมาชิก ๒๐๘ ✓

๓.
(นายชัยพร ใจกลาง)
หมายเลขสมาชิก ๘๕ ✓

(นายชัยพร ใจกลาง)
หมายเลขสมาชิก ๐๗๔ ✓
(โปรดพิจารณา)
ก่อนนำ回去 ณ สำนักนิติบัญญัติแห่งชาติ

ผู้ร่วมเสนอ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ...) พ.ศ.

๑.
นายเลขสมาชิก... 083 ✓

๒. ~~นาย. พงษ์. ใจดี~~
(นาย. พงษ์. ใจดี)
นายเลขสมาชิก... 068 ✓

๓. ร.ภ.น.ร. วิชิต อยู่
(ชัยวัฒน์ ดิษฐ์วงศ์)
นายเลขสมาชิก... 034 ✓

๔. ๒๗๐๐ ๙ ๖
(๙๙๘๘ ๙๖๖๖)
นายเลขสมาชิก... ๔๘ ✓

๕. W.A.O.P. 逮 อ.
(นาย逮 อ.)
นายเลขสมาชิก... 043 ✓

๖.
นายเลขสมาชิก... 039 ✓

๗.
นายเลขสมาชิก... ๐๒๙ ✓

๘. ร.ภ.น.ร. วิชิต อยู่
(ชัยวัฒน์ ดิษฐ์วงศ์)
นายเลขสมาชิก... ๐๕๙. ✓

๙.
นายเลขสมาชิก... ๐๙๗ ✓

๑๐. ๒๗๐๐ ๙ ๖
(๙๙๘๘ ๙๖๖๖)
นายเลขสมาชิก... ๔๒ ✓

๑๑. ๒๗๐๐ ๙ ๖
(๙๙๘๘ ๙๖๖๖)
นายเลขสมาชิก... ๑๙๕ ✓

๑๒. ๒๗๐๐ ๙ ๖
(๙๙๘๘ ๙๖๖๖)
นายเลขสมาชิก... ๐๖๖ ✓

๑๓. ๒๗๐๐ ๙ ๖
(๙๙๘๘ ๙๖๖๖)
นายเลขสมาชิก... ๑๐๘ ✓

๑๔. ๒๗๐๐ ๙ ๖
(๙๙๘๘ ๙๖๖๖)
นายเลขสมาชิก... ๑๕๕ ✓

ผู้ร่วมเสนอ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีการแพนกชั่นอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๖๓.
 (นาย จันทร์ ใจดี)
 หมายเลขสมาชิก 132 ✓

๖๔.
 (นาย สมชาย ใจดี)
 หมายเลขสมาชิก 151 ✓

๖๕.
 (นาย สมชาย ใจดี)
 หมายเลขสมาชิก 147 ✓

๖๖.
 (นาย สมชาย ใจดี)
 หมายเลขสมาชิก 192 ✓

๖๗.
 (นาย สมชาย ใจดี)
 หมายเลขสมาชิก 136 ✓

๖๘.
 (นาย สมชาย ใจดี)
 หมายเลขสมาชิก 235 ✓

๖๙.
 (นาย สมชาย ใจดี)
 หมายเลขสมาชิก 221 ✓

๗๐.
 (นาย สมชาย ใจดี)
 หมายเลขสมาชิก 950 ✓

๗๑.
 (นาย สมชาย ใจดี)
 หมายเลขสมาชิก 116 ✓

กลุ่มงานการเมืองพัฒนาฯ.
 (นาย สมชาย ใจดี)

๑๖.๒.๖.๖๐

๗๒.
 (นาย สมชาย ใจดี)
 หมายเลขสมาชิก 113 ✓

๗๓.
 (นาย สมชาย ใจดี)
 หมายเลขสมาชิก 115 ✓

๗๔.
 (นาย สมชาย ใจดี)
 หมายเลขสมาชิก 208 ✓

๗๕.
 (นาย สมชาย ใจดี)
 หมายเลขสมาชิก 210 ✓

๗๖.
 (นาย สมชาย ใจดี)
 หมายเลขสมาชิก 249 ✓

๗๗.
 (นาย สมชาย ใจดี)
 หมายเลขสมาชิก 236 ✓

๗๘.
 (นาย สมชาย ใจดี)
 หมายเลขสมาชิก 126 ✓

๗๙.
 (นาย สมชาย ใจดี)
 หมายเลขสมาชิก 135 ✓

๘๐.
 (นาย สมชาย ใจดี)
 หมายเลขสมาชิก 081 ✓

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การพิจารณาคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราว และหลักเกณฑ์การพิจารณาไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐๘ และมาตรา ๑๐๙/๑)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์ในการเรียกประกันและหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๐)

(๓) กำหนดให้ศาลมีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานศาลทำหน้าที่แจ้งพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจับผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หลบหนีการปล่อยชั่วคราวของศาลหรือจับด้วยตนเองในกรณีจำเป็น (เพิ่มมาตรา ๑๑๗ วรรคสาม)

(๔) กำหนดความผิดฐานหลบหนีในระหว่างได้รับการปล่อยชั่วคราวและบทลงโทษ (เพิ่มมาตรา ๑๑๗/๑)

(๕) กำหนดให้การใช้สิทธิฟ้องคดีอาญาต้องกระทำโดยสุจริต (เพิ่มมาตรา ๑๖๑/๑)

เหตุผล

โดยที่บัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยในปัจจุบันให้ความสำคัญกับหลักประกันและความน่าเชื่อถือของผู้ร้องขอประกัน ทั้งการกำหนดให้ผู้ที่ถูกปล่อยชั่วคราวในคดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินห้าปีขึ้นไปต้องมีประกัน ทำให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ไม่สามารถจัดหาหลักประกันมาวางแผนต่อเจ้าพนักงานหรือศาลไม่ได้รับโอกาสในการปล่อยชั่วคราว ทั้งการปล่อยชั่วคราวโดยปราศจากมาตรการกำกับดูแลที่มีประสิทธิภาพส่งผลให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวหลบหนีและเกิดความเสียหายต่อกระบวนการยุติธรรม นอกจากนี้ ปรากฏว่ามีการใช้สิทธิฟ้องร้องดำเนินคดีอาญาโดยไม่สุจริตหรือบิดเบือนข้อเท็จจริงเพื่อกลั่นแกล้งหรือเอาเปรียบจำเลยในหลายกรณี หรือฟ้องคดีโดยมุ่งหวังผลอย่างอื่นยิ่งกว่าประโยชน์ที่พึงได้ตามปกติธรรมชาติ เช่น การยื่นฟ้องต่อศาลในพื้นที่ห่างไกลเพื่อให้จำเลยได้รับความลำบากในการเดินทางไปต่อสู้คดีหรือการฟ้องจำเลยในข้อหาที่หนักกว่าความเป็นจริงเพื่อให้จำเลยต้องยอมกระทำการหรือไม่กระทำการอันเป็นการมิชอบโดยเฉพาะการฟ้องเพื่อคุกกรรมการใช้สิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของจำเลยในการป้องกันตนเองหรือปกป้องประโยชน์สาธารณะหรือการฟ้องโดยผู้เสียหายไม่ยอมมาปรากฏตัวอันเป็นการสร้างความเดือดร้อนแก่ผู้ที่ถูกฟ้องร้องและบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น เพื่อให้ระบบการปล่อยชั่วคราวและการพิจารณาพิพาทภาคตีอาญา มีความหมายเหมาะสมกับสภาพสังคมในปัจจุบันและสามารถคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง

พระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ...)

พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
พระราชบัญญัตินี้มีบังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
มาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร
ไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตาม
พระราชบัญญัตินี้ เพื่อลดการเรียกหลักประกันจากผู้ถูกกล่าวหาซึ่งมีความเสี่ยงต่อชีวิตและทรัพย์สินของบุคคลอื่น รวมทั้งป้องกันมิให้มีการใช้สิทธิฟ้อง
คดีอาญาโดยไม่สุจริตอันเป็นการล่วงละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้
สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัตไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ...) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

(โปรดพิจารณา)

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในวรคหนึ่งและวรคสองของมาตรา ๑๐๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๖) พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐๘ ในกรณีจัดการ์ดังข้อให้ปล่อยชั่วคราว ต้องพิจารณาถึงความเสี่ยงที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยจะหลบหนี หรือจะไปก่อภัยอันตรายหรือความเสียหายที่จะเกิดจากการปล่อยชั่วคราวว่ามีมากน้อยเพียงใด โดยประเมินจากปัจจัยดังต่อไปนี้ประกอบกัน

- (๑) ความหนักเบาแห่งข้อหา
- (๒) พยานหลักฐานที่ปรากฏแล้วมีเพียงได้
- (๓) พฤติกรรมต่าง ๆ แห่งคดีเป็นอย่างไร
- (๔) คำคดค้านของพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ โจทก์ หรือผู้เสียหาย ในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยต้องขังตามหมายศาล ทั้งนี้ คำคดค้านดังกล่าวต้องระบุถึงพฤติกรรมอันเป็นเหตุแห่งการคดค้านด้วย

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรคหนึ่ง เจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจสั่งให้ปล่อยชั่วคราว หรือศาลมีอำนาจรับฟังข้อเท็จจริง รายงานหรือความเห็นของเจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการประเมินความเสี่ยงเพื่อประกอบการพิจารณาสั่งคำร้องด้วยก็ได้”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในวรคหนึ่งของมาตรา ๑๐๘/๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๗) พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐๘/๑ การสั่งไม่ให้ปล่อยชั่วคราว จะกระทำได้ต่อเมื่อมีเหตุอันควรเชื่อเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้

- (๑) ผู้ต้องหาหรือจำเลยจะหลบหนี
- (๒) ผู้ต้องหาหรือจำเลยจะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน
- (๓) ผู้ต้องหาหรือจำเลยจะไปก่อเหตุอันตรายประการอื่น
- (๔) การปล่อยชั่วคราวจะเป็นอุปสรรคหรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อการสอบสวนของเจ้าพนักงานหรือการดำเนินคดีในศาล”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑๐ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๗) พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑๐ ในกรณีมีคำสั่งอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว เจ้าพนักงานหรือศาลจะปล่อยชั่วคราวโดยไม่มีประกัน หรือมีประกัน หรือมีประกันและหลักประกันด้วยก็ได้

การเรียกประกันหรือหลักประกันตามวรคหนึ่งจะเรียกจนเกินควรแก่กรณีได้ และต้องคำนึงถึงเงื่อนไขและมาตรการป้องกันต่าง ๆ ที่ได้ใช้กับผู้ถูกปล่อยชั่วคราวประกอบด้วย ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง หรือข้อบังคับของประธานศาลฎีกา แล้วแต่กรณี”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๑๗ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาชีงแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๕๘

“ถ้าผู้ต้องหาหรือจำเลยตามวรรคหนึ่งเป็นบุคคลที่ศาลสั่งปล่อยชั่วคราว ศาลอาจมีคำสั่งแต่งตั้งให้เจ้าพนักงานศาลดำเนินการแจ้งให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจับผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้น หรือถ้ามีเหตุจำเป็น ก็ให้มีอำนาจจับผู้ต้องหาหรือจำเลยได้เอง และเมื่อจับได้แล้ว ให้นำผู้ก่อจับไปยังศาลโดยเร็ว”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๗/๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“มาตรา ๑๗/๑ ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หลบหนีไปในระหว่างที่ได้รับการปล่อยชั่วคราว ต้องระวังโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ความผิดตามวรรคหนึ่งไม่ระงับไปเพราเหตุที่คดีของผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นมีการสั่งไม่ฟ้อง ยกฟ้อง จำหน่ายคดี หรือถอนฟ้อง”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๖๑/๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“มาตรา ๑๖๑/๑ ในกรณีที่รายภรเป็นโจทก์ หากความประกายต่อศาลว่า โจทก์ใช้สิทธิฟ้องคดีโดยไม่สุจริตหรือโดยบิดเบือนข้อเท็จจริงเพื่อกลั่นแกล้งหรือเอาเปรียบจำเลยหรือโดยมุ่งหวังผลอย่างอื่นยิ่งกว่าประโยชน์ที่ฟ้องได้โดยชอบ ศาลจะมีคำสั่งไม่ประทับฟ้องนั้นกีดี และห้ามโจทก์ยื่นฟ้องคดีนั้นอีก คำสั่งเช่นว่านี้ไม่ตัดอำนาจพนักงานอัยการที่จะยื่นฟ้องคดีนั้นใหม่”

มาตรา ๙ บทบัญญัติมาตรา ๑๗/๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาชีงแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ไม่ใช้บังคับแก่การหลบหนีที่เกิดขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๐ ให้ประธานศาลฎีการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ

สรุปผลการดำเนินงาน

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ของ

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย

วิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะกรรมการวิสามัญได้มีการประชุมเพื่อพิจารณา จำนวน ๖ ครั้ง ดังนี้

<u>ครั้งที่ ๑</u> วันพุธที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๑	<u>ครั้งที่ ๒</u> วันศุกร์ที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑
<u>ครั้งที่ ๓</u> วันอังคารที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๑	<u>ครั้งที่ ๔</u> วันพุธที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑
<u>ครั้งที่ ๕</u> วันอังคารที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑	<u>ครั้งที่ ๖</u> วันศุกร์ที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

คณะกรรมการวิสามัญ

ในการจัดทำรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

นายดิเรก จันทร์อินทร์

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๒

ฝ่ายเลขานุการ (กลุ่มงานคณะกรรมการวิสามัญ ๔)

นายสถาพร นพรัตน์	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
นายธีรยุทธ์ ตั้งบุญเกษม	นิติกรชำนาญการพิเศษ
นายจำเป็น ชุมะโน	นิติกรชำนาญการ
นายภาณุพงศ์ ดีแก้ว	นิติกรปฏิบัติการ
นางณัฐนิชา แท่นทอง	วิทยากรชำนาญการ
นางสาวลักษรดา เนตรสว่าง	วิทยากรชำนาญการ
นางสาวฉัตรพร ยุกตะเสวี	วิทยากรชำนาญการ
นางสุราทิพย์ กล้านรงค์	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นางสาวคัดลียา ชมชื่น	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

ฝ่ายเอกสารอ้างอิง

นางปิยมากรณ์ ทองปุย	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิงฯ
นายสุพัฒน์ โพธิเงิน	นิติกรชำนาญการ
นางสาวธนิสร ยอดอินทร์	นิติกรชำนาญการ
นางสาวมาณริกา จันทาโก	วิทยากรชำนาญการ
นางสาวเนตรนภา นาโควงศ์	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ สำนักกรรมการ ๒ โทรศัพท์ ๐ ๒๔๓๑ ๘๑๗๖ - ๗ โทรสาร ๐ ๒๔๓๑ ๘๑๗๗

ออกแบบและพิมพ์
สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขานุการรัฐสภา
๐ ๒๕๖๔ ๑๕๖๘, ๐ ๒๕๗๑ ๕๔๗๒, ๐ ๒๕๗๑ ๕๔๗๔